

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

وزارت جهاد کشاورزی - وزارت کشور - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۱/۱۴ بنا به پیشنهاد مشترک شماره ۲۰۷۸۳/۰۱۱ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۴ وزارتخانه های کشور، جهاد کشاورزی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه ساماندهی عشایر را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه ساماندهی عشایر

- ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:
- الف - عشایر کوچنده: به مردمی گفته می شود که حداقل سه ویژگی زیر را داشته باشند:
- ۱- ساخت اجتماعی قبیله ای
 - ۲- اتکای معاش به دامداری
 - ۳- شیوه زندگی شبانی مبتنی بر کوچ
- ب - بیلاق یا سردسیر: محدوده زیست و قلمرو جغرافیایی که عشایر، تمام یا قسمتی از فصول بهار و تابستان را در آن می گذرانند.
- پ - قشلاق یا گرمسیر: محدوده زیست و قلمرو جغرافیایی که عشایر، تمام یا قسمتی از فصول پاییز و زمستان را در آن می گذرانند.
- ت - میانبند: به گذرگاهها و اطرافگاههای موقت در مسیرهای کوچ بین بیلاق و قشلاق اطلاق می گردد.
- ث - کوچ عشایری: عبارت است از حرکت خانوارهای عشایری از نقطه ای به نقطه دیگر با هدف استفاده از مراتع برای چرای دام که معمولاً با همه اعضای خانوار، باروبنه، سرپناه قابل حمل و همراه با

جدول ضوابط خدمات رسانی در مناطق عشایری کشور و نحوه تجهیز کانونهای اسکان عشایر

توضیحات	دستگاه اجرایی	نحوه ارائه خدمات										عنوان خدمات	تقسیمات					
		فاصله دسترسی (کیلومتر)		تأیید ۲		سیار (موقت)				میان بند	فشلق	یلاق						
		فضای ناهموار	فضای هموار	فضای ناهموار	فضای هموار	سطح منطقه عشایری			آستانه جمعیتی (نفر)									
						زمین بوم	سامانه	سامان										
		--	--	--	--	--	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	--	--	بهبودی محیط کانون					
		--	--	--	--	--	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	--	--	ارائه خدمات بهداشتی از طریق تیم های سیار					
	وزارت راه و ترابری و سازمان امور عشایر	--	--	--	--	--	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	--	*	احداث، نگهداری و مرمت راه (ایل راهها، گذرگاهها و راههای دسترسی کانونها)					
	وزارت راه و ترابری	--	--	--	--	--	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	--	--	راه روستایی درجه ۲ یا رویه شنی					
	وزارت راه و ترابری	--	--	--	--	--	--	--	-۱۰۰	-۱۰۰	--	--	راه روستایی درجه ۳ یا رویه شنی					
	وزارت راه و ترابری	--	--	--	--	--	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	--	--	ترمیم آبنیه راه					
	وزارت نیرو	--	--	--	--	--	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	--	--	برق شبکه سراسری					
	وزارت نیرو	--	--	--	--	--	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	--	--	برق شبکه غیرسراسری					
	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	--	--	--	--	--	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	--	--	صندوق پست					
		۳	۵			--	--	--	+۵۰۰	+۵۰۰	--	--	نمایندگی پست					
		۱۲	۱۵			--	--	--	+۵۰۰	+۵۰۰	--	--	دفتر پست و مخابرات					
براساس ضوابط و مقررات استقرار جمعیت و در محدوده زیست بوم با استفاده از تنایج طرحهای توسعه و عمران ناحیه ای و ساماندهی فضا و سکونتگاههای روستایی مصوب	سازمان امور عشایر با همکاری بنیاد مسکن	--	--	--	--	--	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	--	--	مکانیابی کانون اسکان (روستا)					
با استفاده از تنایج طرحهای فرادست مصوب	بنیاد مسکن با همکاری سازمان امور عشایر	--	--	--	--	--	--	--	+۲۵۰	+۲۵۰	--	--	تهیه طرح هادی کانون اسکان (روستا)					

جدول ضوابط خدمات رسانی در مناطق عشایری کشور و نحوه تجهیز کانونهای اسکان عشایر^۱

توضیحات	دستگاه اجرایی	نحوه ارائه خدمات										عنوان خدمات	تقسیمات					
		فاصله دسترسی (کیلومتر)		تأیید ۲		سیار (موقت)				میان بند	قشلاق	بیلای						
		فضای ناهموار	فضای هموار	فضای ناهموار	فضای هموار	آستانه جمعیتی (نفر)			سطح منطقه عشایری									
						زمین پرم	سامانه	سامان										
پس از تصویب طرح کالبدی در کارگروه شهرسازی و معماری شورای برنامه ریزی استان	بنیاد مسکن با همکاری سازمان امور عشایر	--	--	۲۵۰	۲۵۰	--	--	--	--	--	--	--	اجرای طرح هادی کانون اسکان (روستا)					
	نظام بانکی و بنیاد مسکن	--	--	۱۰۰	۱۰۰	--	--	--	--	--	--	--	ارایه تسهیلات بانکی برای احداث مسکن					
	سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان	--	--	۱۰۰	۱۰۰	--	--	--	--	--	--	--	نظارت بر اجرای طرح هادی					
با عاملیت شبکه تعاونیهای عشایری	وزارت نفت و سازمان امور عشایر	۲	۳	۴۰۰	۵۰۰	--	--	--	--	--	*	*	احداث چایگاه عرضه مواد سوختی					
	وزارت نفت	۲	۳	۱۰۰	۱۰۰	--	--	--	--	--	*	*	اعطای عاملیت فروش گاز مایع و مواد نفتی					
با عاملیت شبکه تعاونیهای عشایری	وزارت نفت و سازمان امور عشایر	۲	۳	۴۰۰	۵۰۰	--	--	--	--	--	*	*	ایجاد تاسیسات سیلندر پرکنی					
با همکاری شبکه تعاونی عشایری	وزارت نفت و سازمان امور عشایر	--	--	--	--	*	*	*	*	--	*	*	سوخت رسانی سیار به عشایر					
با همکاری سازمان چنگلها و مراتع و سازمان امور اراضی	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	۲۰	۲۰	*	*	*	--	--	--	--	واگذاری اراضی موات و مراتع به عشایر (مراتع واقع در محدوده عرفی)					
	وزارت نیرو و جهاد کشاورزی	--	--	۱۰۰	۱۰۰	*	*	*	--	--	--	--	برق رسانی به چاههای کشاورزی					
	وزارت نیرو و جهاد کشاورزی	--	--	۱۰۰	۱۰۰	*	*	*	*	--	--	--	انتقال آب کشاورزی					
	وزارت نیرو و جهاد کشاورزی	--	--	۲۵۰	۲۵۰	*	*	*	--	--	--	--	احداث شبکه آبیاری و زهکشی					
	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	۲۰۰	۲۵۰	*	*	*	--	--	--	--	عملیات آبخیزداری و آبخیزداری					

جدول ضوابط خدمات رسانی در مناطق عشایری کشور و نحوه تجهیز کانونهای اسکان عشایر^۱

توضیحات	دستگاه اجرایی	نحوه ارائه خدمات										تقسیمات
		ثابت ^۲		سیار (موقت)						عنوان خدمات		
		فاصله دسترسی (کیلومتر)		آستانه جمعیتی (نفر)		سطح منطقه عشایری						
		فضای ناھموار	فضای هموار	فضای ناھموار	فضای هموار	زیست بوم	سامانه	سامان	میان بند	فشارق	بیلای	
با همکاری سازمان امور عشایر	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	+۲۰۰	+۲۵۰	*	*	*	--	--	--	احداث بند ذخیره ای و انحرافی آب
با همکاری سازمان امور عشایر	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	+۲۰۰	+۲۵۰	*	*	*	--	--	--	احداث و تجهیز ایستگاه پمپاژ
	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	*	--	--	--	تسطیح و تفکیک اراضی زراعی
	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	*	*	*	*	تامین نهاده های کشاورزی
	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	*	--	--	--	احداث سیل بند
	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	+۱۰۰	+۱۵۰	*	*	*	--	--	--	شناسایی و نقشه برداری اراضی کشاورزی
	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	+۱۰۰	+۱۵۰	*	*	*	--	--	--	حفر و تجهیز چاه عمیق و نیمه عمیق
	وزارت جهاد کشاورزی	۲	۵	+۲۰۰	+۲۵۰	--	--	--	--	--	--	مرکز آموزش و ترویج کشاورزی و صنایع وابسته
	وزارت جهاد کشاورزی	۳	۵	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	*	--	*	*	ارایه آموزشهای کشاورزی و دامپروری از طریق تیم سیار
	وزارت جهاد کشاورزی و سازمان امور عشایر	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	*	--	*	*	تامین و توزیع علوفه دام
	سازمان امور عشایر	۷	۱۰	+۱۵۰	+۲۰۰	*	*	*	--	--	--	احداث و تجهیز انبار چندمنظوره
با همکاری شبکه تعاونیهای عشایری	سازمان امور عشایر	۳	۵	+۱۵۰	+۱۵۰	--	--	--	--	*	*	کمک به ایجاد مراکز خرید و فروش کالا
با همکاری شبکه تعاونیها	سازمان امور عشایر	--	--	+۱۵۰	+۱۵۰	--	--	--	--	*	*	کمک به ایجاد فروشگاه تعاونی عشایری
با همکاری شبکه تعاونیها	وزارت بازرگانی	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	*	--	*	*	تامین و توزیع کالاهای اساسی

جدول ضوابط خدمات رسانی در مناطق عشایری کشور و نحوه تجهیز کانونهای اسکان عشایر

توضیحات	دستگاه اجرایی	نحوه ارائه خدمات										عنوان خدمات	تقسیمات		
		ثابت ^۲		سیار (موقت)											
		فاصله دسترسی (کیلومتر)	(نقشه جمعیتی (نفر)		سطح منطقه عشایری			میان بند	فشار	بیلان					
			فضای ناهموار	فضای هموار	زیست بوم	سامانه	سامان								
۱- بهسازی بسیج عشایری	نیروی انتظامی	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	*	--	--	--	تامین امنیت مسیر کوچ و اطرافها			
۲- ...	نظام بانکی	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	--	--	--	--	اعطای تسهیلات مالی برای فعالیتهای تولیدی کشاورزی و دامپروری			
۳- ...	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	+۲۰۰	+۲۵۰	*	*	--	--	--	--	احداث مسجد و حسینیه			
۴- ...	سازمان تبلیغات اسلامی	۸	۱۲	+۴۵۰۰	+۵۰۰۰	--	--	--	--	--	--	کتابخانه روستایی			
۵- ...	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۲	۳	+۳۵۰	+۵۰۰	--	--	--	--	--	--	امکانات ورزشی روستا			
۶- بهسازی سازمان امور عشایر	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	--	*	*	*	تیم های سیار ترویج کتاب			
۷- ...	نیروی مقاومت بسیج عشایری	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	--	*	*	*	پایگاه نیروی مقاومت بسیج			
۸- ...	وزارت کشور	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	--	--	--	--	شورای اسلامی عشایری			
۹- بهسازی شبکه تعاونیهای عشایری	سازمان میراث فرهنگی و گردشگری با همکاری سازمان امور عشایر ایران	--	--	+۲۰۰	+۲۵۰	*	*	--	--	--	--	مراکز توسعه گردشگری عشایری			

توضیحات جدول:

- ۱- کلیه کانونهای اسکان عشایری پس از تشکیل و رسیدن به حد نصاب ۲۰ خانوار تبدیل به روستا خواهند شد.
- ۲- خدمات ثابت در کانونهای اسکان و یا یکی از قطبهای اسکان که زمینه اسکان دائم را دارند ارائه خواهد شد.
- ۳- مناطق عشایری به شرح: سامان عرفی با حداقل ۲۰ خانوار، سامانه عشایری با حداقل ۵۰ خانوار و زیست بوم عشایری با بیش از ۵۰ خانوار تقسیم بندی می گردند.
- ۴- خدمات سیار جنبه موقت داشته و با هدف ترویج اسکان ارایه می گردد و در صورت عدم اثربخشی در حداقل های مورد نیاز خلاصه خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۱۸۶۸۸ / ت ۳۲۴۶۷ هـ

شماره

تایخ ۱۳۸۴ / ۳ / ۲۹

ایل، طایفه یا رده‌هایی از آن انجام می‌گردد. کوتاه یا بلند بودن مسیر کوچ تغییری در مفهوم کوچ نمی‌دهد.

ج - مسیر کوچ: به خط سیر کوچ حداقل کوچکترین رده ایلی از ییلاق به قشلاق و بالعکس اطلاق می‌گردد.

چ - زیست بوم عشایری: محدوده‌ای از سرزمین و قلمرو رده‌های ایلی که علی‌الاصول شامل ییلاق، قشلاق و مسیر بین این دو باشد.

ح - کانون اسکان عشایری: به محدوده‌ای از زیست بوم اطلاق می‌گردد که براساس نتایج مطالعات سازمان امور عشایر دارای منابع، امکانات و استعدادهای لازم برای ایجاد اشتغال و اسکان عشایر باشد.

این کانونها به عنوان یکی از واحدهای برنامه‌ریزی برای ساماندهی عشایر به دو نوع شامل کانون توسعه هدایتی (برنامه‌ریزی شده) و کانونهای توسعه اسکان خودجوش تقسیم می‌شوند.

خ - سامان عرفی عشایر: سامان عرفی به محدوده‌ای از اراضی مرتعی اطلاق می‌شود که از گذشته مورد بهره‌برداری تعداد مشخصی از خانوارهای عشایر قرار گرفته و عرفاً دارای حق بهره‌برداری از آن می‌باشند.

د - سامانه عشایری: به محدوده‌ای که در برگیرنده چند سامان عرفی باشد گفته می‌شود. گنجایش مطلوب هر سامانه حدود ۵۰ خانوار و حداقل آن در شرایط استثنایی ۲۰ خانوار می‌باشد که این ظرفیت، امکان برنامه‌ریزی سامانه را همانند برنامه‌ریزی در واحد جغرافیایی مثل حوزه آبریز و واحدهای تقسیمات سیاسی مثل روستا مهیا می‌نماید.

ذ - حداقل خدمات مورد نیاز عشایر: مجموعه‌ای از امکانات، ابزار و وسایل، فعالیتهای عمرانی، آموزشی، پرورشی، بهداشتی، ترویجی و فرهنگی که توسط دستگاههای اجرایی مختلف تعریف و به جامعه عشایری ارایه می‌شود.

ر - خدمات ثابت: آن دسته از فعالیتهای و خدمات که در مراکز ثابت امکان انجام و ارایه دارند و اندازه، حجم، شکل، کیفیت و سایر مشخصات آنان به گونه‌ای نیست که بتوان این خدمات را به صورت سیار ارایه نمود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۱۸۶۸۸/ت ۳۲۴۶۷ هـ

شماره

تاریخ ۱۳۸۴/۳/۲۹

ز - خدمات سیار: به فعالیتهایی اطلاق می گردد که با مراجعه به خانوار و یا محل استقرار عشایر ارایه می گردد.

ژ - آستانه برخورداری: حداقل شرایط لازم برای ارایه نوعی از خدمات.

س - آستانه دسترسی: فاصله بین محل استقرار تا نزدیکترین محل ارایه نوعی از خدمت.

ش - ساماندهی عشایر: عبارت است از سازوکارهایی که از طریق تأمین معیشت و امنیت اقتصادی و همچنین ارتقای شاخصهای توسعه انسانی این جامعه - در حد میانگین جامعه روستایی کشور - که در دو بخش حمایت از اسکان و ساماندهی کوچ صورت می گیرد.

ص - حمایت از اسکان عشایر داوطلب: عبارت است از ارایه خدمات و اقدامات برای اسکان عشایر که موجب حفظ، بهبود و توسعه فعالیتهای اقتصادی و اجتماعی و خصوصاً ایجاد اشتغال (کار مولد) و احداث حداقل تأسیسات زیربنایی لازم و مسکن مناسب برای عشایر شده به گونه ای که منجر به کاهش درآمد عشایر اسکان یافته نسبت به قبل از اسکان نگردد.

ض - ساماندهی کوچ: عبارت است از ارایه خدمات حین کوچ و ایجاد زیرساختها و تأسیسات لازم و مناسب در مسیر کوچ و در اطراقگاهها به منظور تأمین نیازهای عشایر و تسهیل در امر کوچ.

ط - مراتع قطب مخالف اسکان: مراتعی که در نقطه مقابل محل اسکان عشایر قرار داشته و حقوق بهره برداری آن متعلق به عشایر داوطلب اسکان است. به عنوان مثال اگر عشایری علاقمند به اسکان در محدوده مراتع قشلاقی خود باشند، مراتع ییلاقی ایشان به عنوان مراتع قطب مخالف اسکان تلقی می گردد.

ماده ۲- ساماندهی عشایر براساس راهبردهای زیر صورت خواهد گرفت:

الف - اسکان عشایر داوطلب، برنامه ریزی و حمایت از آن.

ب - ساماندهی عشایر کوچنده.

ماده ۳- مطالعات امکان سنجی و برنامه ریزی برای اسکان عشایر داوطلب در کانونهای توسعه به

صورت متمرکز (ملی) توسط وزارت جهاد کشاورزی (سازمان امور عشایر ایران) انجام خواهد شد.

تعیین نقاط مناسب برای اسکان عشایر داوطلب، پس از کسب نظر شورای برنامه ریزی و توسعه استان (کارگروه آمایش و محیط زیست) در کمیسیونی متشکل از نمایندگان تام الاختیار وزارتخانه های کشور، مسکن و شهرسازی، نیرو و جهاد کشاورزی، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان مدیریت و

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۱۸۶۸۸/ت ۳۲۴۶۷ هـ

شماره

تاریخ ۱۳۸۴/۳/۲۹

برنامه ریزی کشور، سازمان امور عشایر ایران و دفتر امور مناطق محروم کشور با مسئولیت وزارت جهاد کشاورزی تصویب و جهت اجرا ابلاغ می گردد. دبیرخانه کمیسیون در سازمان امور عشایر ایران خواهد بود.

تبصره - مطالعات تفصیلی - اجرایی و برنامه ریزی، توسط امور عشایر استانها و در صورت لزوم سازمان امور عشایر ایران انجام می گیرد.

دستورالعملهای مورد نیاز جهت اجرای مفاد این تبصره توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و با مشارکت دستگاههای اجرایی ذی ربط تهیه و ابلاغ خواهد شد.
ماده ۴- حمایت از عشایر داوطلب اسکان با استفاده از نتایج مطالعات انجام شده و برنامه راهبردی توسعه جامع مناطق عشایری در دو زمینه اسکان در کانونهای خودجوش دارای قابلیت توسعه و کانونهای هدایتی انجام می شود.

ماده ۵- کلیه دستگاههای اجرایی ذی ربط موظفند در تنظیم بودجه سنواتی و تدوین اهداف کمی برنامه های کوتاه مدت و میان مدت با اختصاص اعتبارات متناسب با جمعیت عشایر، نسبت به انجام وظایف مربوط به حوزه مسئولیت خود در قبال مناطق عشایری اقدام نمایند. مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این امر به عهده سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور می باشد.

ماده ۶- سازمان امور عشایر ایران موظف است به طور سالانه فهرست مراکز جمعیتی عشایر اسکان یافته را تهیه و به وزارت کشور اعلام نماید. وزارت کشور موظف است حداکثر ظرف شش ماه پس از وصول فهرست، نسبت به شناسایی و انطباق آن با قانون تقسیمات کشوری اقدام نماید.

ماده ۷- تشکلهای مردمی و غیردولتی مرتبط با فعالیتهای تولیدی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی عشایر، توانمندسازی جوامع محلی و بومی و حفاظت از محیط زیست با ارایه کمکهای فنی و اعتباری در مناطق عشایری، توسط دستگاههای اجرایی و سازمانهای ذی ربط مورد حمایت قرار خواهند گرفت.

ماده ۸- وزارتخانه های جهاد کشاورزی و نیرو مکلفند به منظور تسریع در ساماندهی به اسکان عشایر داوطلب، میزان متناسبی از اراضی موات و مراتع ملی متعلق به دولت در پایاب سدهای ساخته شده و یا در دست احداث را با تأمین آب مورد نیاز در جهت اجرای این آیین نامه به عشایر اختصاص دهند.

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۹- نرخ کارمزد تسهیلات بانکی به میزان حداقل و بخشودگی یا معافیت‌های مالیاتی معادل حداکثر معمول در مناطق توسعه نیافته و کمتر توسعه یافته در کانونهای اسکان عشایر لحاظ خواهد شد.

ماده ۱۰- برای بازشناسی و پالایش آمار عشایر کوچنده از اشکال و انواع دیگر زندگی عشایری، در آغاز برنامه چهارم توسعه، مرکز آمار ایران، آمارگیری یا سرشماری بازشناسی عشایر را انجام دهد. اعتبار مورد نیاز برای انجام سرشماری را سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تأمین و تخصیص خواهد داد.

ماده ۱۱- ساماندهی عشایر کوچنده شامل ساماندهی کوچ، ایجاد اشتغال پایدار، ارتقای شاخصهای برخورداری و خدمات عمرانی و زیربنایی می‌باشد.

تبصره ۱- ساماندهی کوچ شامل تدوین و تنظیم تقویم کوچ، نظارت بر نحوه چرای دام، تأمین آب شرب، خدمات آموزشی، فرهنگی و بهداشتی - درمانی، خدمات دامپزشکی، کمک به تأمین علوفه، حفظ امنیت در استقرارگاههای ییلاقی و قشلاقی، ایل راهها و مسیرهای کوچ، مرمت و نگهداری ایل راهها، ایجاد تأسیسات لازم برای ارایه خدمات حین کوچ و تجهیز مسیرهای کوچ می‌باشد.

تبصره ۲- ایجاد اشتغال پایدار برای عشایر کوچنده شامل:

۱- شناسایی اراضی موات و مراتع مستعد تغییر کاربری در عرصه سامانهای عرفی و قلمرو عشایر به منظور واگذاری قطعی به عشایر جهت اجرای طرحهای مرتعداری، تولیدی و تأمین تسهیلات بانکی مورد نیاز.

۲- آموزش، ترویج و تأمین تسهیلات بانکی مورد نیاز مربوط به نحوه احیا، اصلاح و بهره‌برداری از مراتع، زراعت، باغبانی و روشهای نوین دامپروری و پرواربندی، توسعه بیمه دام عشایر و خدمات بهداشت دام و دامپزشکی و تعاونیهای عشایری و سایر تشکلهای غیردولتی عشایری برای اجرای مفاد این تبصره در اولویت خواهند بود.

۳- اجرای طرحهای تجهیز منابع آب و خاک و حمایت از اجرای طرحهای توسعه زراعت، باغداری و سایر فعالیتهای (پرورش ماهی، کشت و فراوری گیاهان دارویی و صنایع دستی) جهت تنوعبخشی به اقتصاد عشایر.

۴- اجرای طرحهای جامع گردشگری طبیعی به عنوان اشتغال پایدار.

تصویب نامه هیئت وزیران

تبصره ۳- به منظور ارتقای شاخصهای توسعه انسانی در جامعه عشایر کوچنده، اقدامات زیر صورت می گیرد:

۱- ارتقای شاخص برخورداری از آموزش رسمی با ایجاد و توسعه آموزشگاهها به صورت ثابت و سیار و نیمه سیار در دوره های تحصیلی مورد نیاز و ایجاد و توسعه آموزشگاههای شبانه روزی در مراکز جمعیتی عشایر و نیز ایجاد ساختار تشکیلاتی و فناوری متناسب برای آموزشهای نیمه حضوری و از راه دور.

۲- ارتقای دانش فنی و مهارتها در جامعه عشایری از طریق ارایه آموزشهای فنی - حرفه ای، صنایع مرتبط با بخش کشاورزی و ایجاد تأسیسات و تجهیز مراکز آموزش و ترویج در مناطق عشایری.

۳- ارتقای شاخصهای بهداشتی از طریق آموزش و ترویج، توسعه خدمات بهداشتی - درمانی، بیمه و خدمات اجتماعی در مناطق ییلاقی، قشلاقی و مسیر کوچ.

۴- تأمین کالاهای اساسی، نهاده های تولیدی مورد نیاز عشایر در محل استقرارشان در ییلاق و قشلاق.

۵- تأمین سوخت مورد نیاز عشایر در محدوده دسترسی مناسب نسبت به محل استقرار آنان.

۶- احداث، تکمیل، نگهداری و مرمت ایل راههای عشایری.

۷- ایجاد مراکز آموزشی، بهداشتی - درمانی، فرهنگی، پست و مخابرات، پاسگاه نیروی انتظامی و پایگاه بسیج عشایری در محدوده استقرار ییلاقی و قشلاقی عشایر.

ماده ۱۲- هماهنگی بین دستگاههای ذی ربط در استانهای عشایری برای اجرای برنامه ساماندهی، رعایت اولویت بندی و زمان بندی اقدامات و نیز بهبود و استمرار خدمات رسانی به عشایر به عهده استانداران استانهای ذی ربط می باشد.

ماده ۱۳- شورای برنامه ریزی و توسعه استان مکلف است بخشی از اعتبارات دستگاههای اجرایی ذی ربط را حداقل به تناسب جمعیت و نیازهای جامعه عشایری استان به ارایه خدمات و اجرای طرحهای عمرانی مورد نیاز عشایر اختصاص دهد.

ماده ۱۴- اصلاح، بهبود و تقویت ساختار تشکیلاتی سازمان امور عشایر ایران، متناسب با اساسنامه، ویژگیهای خاص جامعه عشایری و قطبهای کوچ و استقرار عشایر، به منظور اجرای تکالیف،

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۱۸۶۸۸ / ت ۳۲۴۶۷ هـ

شماره

تاریخ ۱۳۸۴ / ۳ / ۲۹

وظایف و مسئولیتهای قانونی این سازمان در ساماندهی عشایر برای افزایش اثربخشی فعالیتها و ارتقای شاخصهای توسعه در جامعه عشایری.

تبصره - وزارت جهاد کشاورزی نسبت به بررسی و اصلاح ساختار سازمان امور عشایر اقدام نموده و پیشنهادهای لازم را به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ارایه می نماید.

ماده ۱۵- با توجه به محرومیت مضاعف مناطق عشایری، تخصیص یارانه های مناسب، استفاده از اعتبارات مربوط به مناطق کمتر توسعه یافته و ردیفهای خاص - علاوه بر اعتبارات ملی و استانی دستگاهها- برای اجرای برنامه ساماندهی عشایر اولویت دارد.

ماده ۱۶- هماهنگی به منظور نیازسنجی و انجام وظایف مندرج در جدول پیوست این آیین نامه (برنامه ای و سنواتی) توسط دستگاههای ذی ربط در مناطق عشایری به عهده وزارت جهاد کشاورزی (سازمان امور عشایر ایران) می باشد.

ماده ۱۷- دستگاههای اجرایی ذی ربط موظف هستند گزارش عملکرد خود را به طور سالانه تهیه و به شورای عالی عشایر منعکس نمایند. "دبیرخانه شورای عالی عشایر" - مستقر در سازمان امور عشایر - وظیفه پیگیری تهیه گزارشها را به عهده دارد.

ماده ۱۸- این آیین نامه از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا خواهد بود.

محمد رضا عارف

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری ، دفتر رئیس جمهور، دفتر ریاست قوه قضاییه ، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام ، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی ، اداره کل قوانین ومقررات کشور، کلیه وزارتخانه ها، سازمانها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، دفتر امور مناطق محروم کشور، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

جدول ضوابط خدمات رسانی در مناطق عشایری کشور و نحوه تجهیز کانونهای اسکان عشایر

توضیحات	دستگاه اجرایی	نحوه ارائه خدمات										عنوان خدمات	تقسیمات					
		ثابت		سیار (موقت)														
		فاصله دسترسی (کیلومتر)		آستانه جمعیتی (نفر)		سطح منطقه عشایری				میان بند	فشلق	یلاق						
		فضای نااهوار	فضای هموار	فضای نااهوار	فضای هموار	زیست بوم	سامانه	سامان	سما									
		۱	۱	۱۰۰	۱۵۰	*	*	*	*	*	*	*	مرکز آموزش قبل از دبستان					
		۲/۵	۲/۵	+۱۰۰	+۱۵۰	*	*	*	*	*	*	*	آموزش ابتدایی					
		۳	۳	+۸۰۰	+۱۰۰۰	*	*	*	*	*	*	*	آموزش راهنمایی عادی					
		۶	۶	+۱۰۰۰	+۱۵۰۰	*	*	*	*	*	*	*	آموزش راهنمایی شبانه روزی					
		۵	۱۰	+۱۰۰۰	+۲۰۰۰	*	*	*	*	*	*	*	آموزش دوره متوسطه					
		۱۰	۲۰	+۳۰۰۰	+۴۰۰۰	---	---	---	---	---	---	---	آموزش متوسطه شبانه روزی					
		۲/۵	۲/۵	+۱۵۰	+۲۰۰	*	*	*	*	*	*	*	کلاس درس نهضت سوادآموزی					
		۵	۱۰	+۲۵۰۰	+۳۵۰۰	---	---	---	---	---	---	---	آموزش فنی و حرفه ای (مهاری)					
در قالب شبکه های بهداشت و درمان کشور	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	---	---	۱۰۰-۵۰۰	۱۰۰-۶۰۰	*	*	*	*	*	*	*	ارائه خدمات بهداشتی - درمانی از طریق رابطین بهداشتی و تیم سیار					
	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	---	---	---	---	*	*	*	*	*	*	*	آموزش های بهداشتی و درمانی (بهداشت شخصی و بهداشت محیط)					
	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	---	---	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	---	---	---	*	*	تربیت بهروز و مامای عشایری					
	سازمان دامپزشکی	---	---	۱۰۰ (رأس)	۱۰۰ (رأس)	*	*	---	---	*	*	*	اکپ سیار خدمات دامپزشکی					
	وزارت نیرو و سازمان امور عشایر	---	---	-۱۰۰	-۱۰۰	*	*	*	*	*	*	*	تامین آب آشامیدنی سالم و بهداشتی					
	سازمان دامپزشکی و سازمان امور عشایر	---	---	---	---	*	*	*	*	---	*	*	احداث حمام ضد کنه					

جدول ضوابط خدمات رسانی در مناطق عشایری کشور و نحوه تجهیز کانونهای اسکان عشایر

توضیحات	دستگاه اجرایی	نحوه ارائه خدمات										تقسیمات	
		ثابت		سیار (موقت)						عنوان خدمات			
		فاصله دسترسی (کیلومتر)		آستانه جمعیتی (نفر)		سطح منطقه عشایری							
		فضای ناهموار	فضای هموار	فضای ناهموار	فضای هموار	زیست بوم	سامانه	سامان	میان بند	فشار	بیلان		
	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۳	۵	+۵۰۰	+۶۰۰	—	—	—	—	—	—	خانه بهداشت	
	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	—	—	+۴۰۰۰۰	+۴۰۰۰۰	—	—	—	—	—	—	مراکز بهداشتی و درمانی با تسهیلات زایمان	
	وزارت نیرو و سازمان امور عشایر	—	—	+۱۰۰	+۱۰۰	—	—	—	—	—	—	تامین آب آشامیدنی با شیر برداشت متمرکز	
	وزارت نیرو و سازمان امور عشایر	—	—	+۲۵۰	+۲۵۰	—	—	—	—	—	—	تامین آب آشامیدنی با شیر برداشت خصوصی	
	وزارت نیرو و سازمان امور عشایر	—	—	+۱۰۰	+۱۰۰	—	—	—	—	—	—	تامین آب آشامیدنی از طریق حفر و تجهیز چاه آب	
	وزارت نیرو و سازمان امور عشایر	—	—	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	*	*	*	*	آشامیدنی	
	وزارت نیرو و سازمان امور عشایر	—	—	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	*	*	*	*	بهبودی چشمه	
	وزارت جهاد کشاورزی و سازمان امور عشایر	—	—	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	*	*	*	*	لایروبی قنوات	
	سازمان دامپزشکی	—	—	+۱۰۰	+۱۰۰	—	—	—	—	—	—	احداث پست دامپزشکی و کلینیک دامپزشکی	
	وزارت جهاد کشاورزی	—	—	+۱۰۰	+۱۰۰	—	—	—	—	—	—	کشور گاه بهداشتی	
	سازمان دامپزشکی	—	—	+۱۰۰	+۱۰۰	—	—	—	—	—	—	ارائه تسهیلات و ترویج حمام و توالت بهداشتی	
	آموزش پزشکی	—	—	+۱۰۰	+۱۰۰	—	—	—	—	—	—	حمام عمومی	
	دهیارها	—	—	+۱۰۰	+۱۰۰	—	—	—	—	—	—	غسالخانه و گورستان	
	سازمان امور عشایر	—	—	+۱۰۰ (آراس)	+۱۰۰ (آراس)	*	*	*	*	*	*	احداث آبشخور دام	
	سازمان امور عشایر	—	—	+۱۰۰ (آراس)	+۱۰۰ (آراس)	*	*	*	*	*	*	حفر و تجهیز چاه مالداری	